

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/36/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618200118
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5618200118.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti R. W., nar. XX.XX.XXXX a C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, prihlásené k trvalému pobytu R. Q. XXX, okres R. V., tohto času N. X/X, G. XXXX, Rakúska republika, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: W. W., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, prihlásená k trvalému pobytu R. Q. XXX, okres R. V., tohto času N. X/X, G. XXXX, Rakúska republika, zastúpená advokátom Mgr. Samuelom Dorociakom, so sídlom A. XXX/X, R. V. XXX XX a W. W., nar. XX.XX.XXXX, prihláseného k trvalému pobytu R. Q. XXX, okres R. V., tohto času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých, Družstevná 2, Sučany 038 52, okres Martin, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/5/2018-64 zo dňa 12.02.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z ustanovení § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Súd prvej inštancie konštatoval, že naposledy bolo o výživnom rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 18.01.2013 č. k. 7P/168/2012-34, ktorým bola schválená dohoda rodičov tak, že otec sa zaviazal platiť znížené výživné na R. W. po 100,- eur mesačne, C. W. po 100,- eur mesačne. V tom čase rodičia maloletých neboli manželia a začali žiť v spoločnej domácnosti. V tom čase otec predložil súdu dohodu o pracovnej činnosti uzavretú dňa 11.01.2013 s dohodnutým rozsahom práce 10 hodín týždenne, na dobu neurčitú a na dohodnutú odmenu 1,941 eur za hodinu. Otec sa prisťahoval k matke a maloletým deťom, aby sa mohol starať o deti. Nevedel uviesť presnú dĺžku dlhov voči jeho veriteľom. Tvrdil, že sa bude podieľať na výdavkoch na spoločnú domácnosť s matkou maloletých detí. V tom čase sa voči nemu viedlo trestné stíhanie pre zanedbanie povinnej výživy. Súd prvej inštancie ďalšej konštatoval, že posledný známy zamestnávateľ otca D.L.B. spol. s r. o. oznámil, že pracovný pomer otca trval v novembri a decembri 2012 s tým, že otec im ani nedoručil oznámenie o začatí, pokračovaní a ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti. Pracovný pomer s ním skončili v skúšobnej dobe. K pracovnej morálke uviedli, že u nich pracoval iba krátky čas a hodnotia ho podpriemerne. V tom čase žila matka s maloletými deťmi v dvojizbovom byte (nájomnom). Náklady na bývanie boli 300,- eur mesačne. Maloletá navštevovala druhý ročník základnej školy v Liptovskom Mikuláš, kam dochádzala z Liptovského Jána. Mesačné výdavky na cestovné boli okolo

20,- eur. Maloletá navštevovala štvrťročne imunologickú ambulanciu. Doplátky za lieky mala 50,- eur štvrťročne. Stravné v školskej jedálni bolo 26,50 eur. Syn navštevoval materskú školu v Liptovskom Jáne. Školné v materskej škole bolo 35,- eur mesačne. Maloletý navštevoval štvrťročne imunologickú ambulanciu v Poprade. Doplátky za lieky mal 50,- eur štvrťročne. Maloletý navštevoval neurológa, kardiológa a očného lekára. Matka bola poberateľkou rodičovského príspevku vzhľadom na zdravotný stav dieťaťa (do 6 rokov veku maloletého). Súd prvej inštancie poukázal na to, že predmetom konania je zníženie výživného na maloleté deti na návrh otca, pričom skúmal, či došlo k podstatnej zmene pomerov na strane rodičov alebo maloletých detí, ktoré by odôvodňovali zmenu výšky výživného. Poukázal na to, že v súčasnosti otec maloletých detí vykonáva trest odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch. Ústav na výkon trestu oznámil súdu, že otec maloletých detí bol viackrát zaradený a vyradený z práce podľa možnosti ústavu. Za obdobie od 01.01.2017 do 31.01.2017 dosahoval otec maloletých detí priemernú výšku čistej odmeny 85,48 eur mesačne. Podľa odpisu z registra trestov bol otec maloletých detí doposiaľ päťkrát súdom trestaný v období rokov 2012 až 2017. Otec maloletých detí bol právoplatne odsúdený najmä za trestné činy proti majetku (krádeže, neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty) a za trestné činy proti rodine a mládeži (zanedbanie povinnej výživy). Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že otec má okrem maloletej R. W. a C. W. vyživovaciu povinnosť k maloletej M. N. W. (nar. XX.XX.XXXX). Matka maloletých detí má okrem vyživovacích povinností k R. W., C. W., vyživovaciu povinnosť k maloletej Z. W. nar. XX.XX.XXXX. Matke pribudla od posledného rozhodovania vyživovacia povinnosť. V súčasnosti sa matka maloletých detí zdržiava v Rakúsku spolu s maloletými deťmi. Podľa súdu prvej inštancie čistý priemerný mesačný príjem matky maloletých detí je 1.100,- eur, prídavky na tri deti 612,- eur mesačne, príspevok na bývanie 200,- eur mesačne a výživné na najmladšie z detí, ktoré si plní otec dieťaťa maloletej Z. W., 100,- eur mesačne. Matka vynakladá výdavky na zabezpečenie bývania nájomné 580,- eur mesačne, na elektrickú energiu 40,- eur mesačne, internet 20,- eur mesačne a poistenie domácnosti 49 eur mesačne. Matka maloletých detí spláca leasingové splátky na motorové vozidlo 62,95 eur mesačne, poisťku za auto 85,49 eur mesačne a priemerné mesačné náklady na benzín má 100,- eur. Na začiatku školského roka matka maloletých detí vynaložila na obidve deti školné (spolu) 400,- eur. Pravidelné mesačné výdavky sú poplatky za stravu v škole a dohľad v škole maloletého na C. 114,- eur mesačne; na stravu v škole a poobedňajšie stráženie maloletej R. 75,- eur mesačne. Obidvom maloletým deťom matka platí telefóny po 10,- eur mesačne. Maloletý sa aktívne vo voľnom čase venuje hokeju. Matka vynakladá na hokej poplatok za sezónu 220,- eur, za nákup hokejovej výstroje zaplatila 300 eur, za nákup hokejok 100,- eur, za nákup ostatného hokejového príslušenstva 100,- eur ročne. Zvýšené náklady sú na pohonné hmoty okolo 50,- eur mesačne (na tréningy, zápasy a podobne). Maloletý hráva niekoľkokrát do roka medzinárodné turnaje, počas ktorých znáša náklady na ubytovanie a stravu (v marci 2018 v Grazi v Rakúsku 150,- eur, v Budapešti 150,- eur). Matka zabezpečuje seba a maloletým deťom všetky potreby (osobnú starostlivosť, bývanie, stravu, ošatenie, hygienu, zdravotnú starostlivosť, sociálne, kultúrne a športové). Na preukázanie svojich tvrdení predložila matka maloletých detí listinné dôkazy, najmä potvrdenia školy s vyčíslenými nákladmi, fotokópiu nájomnej zmluvy a výpisy z účtov matky o úhradách tvrdených položiek. Súd prvej inštancie nezistil, že by od posledného rozhodnutia došlo k takej podstatnej zmene na strane maloletých detí alebo matky maloletých detí, ktorá by bola dôvodom na zníženie výživného (naopak, potreby detí výrazne vzrástli). Otec tvrdil podstatnú zmenu na svojej strane, najmä výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu neumožňuje, aby si zvýšil svoj príjem a vedie k neustálemu zadlžovaniu, lebo nie je schopný platiť súdom uložené výživné. V budúcnosti chce riešiť jeho zadlženie cestou osobného bankrotu. Okrem kritérií odôvodnených potrieb dieťaťa súd skúma pri určení výšky výživného možnosti a schopnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov. Životná úroveň maloletých detí je závislá od životnej úrovne rodičov. Jedným z kritérií rozhodovania o výške výživného je potencialita príjmov, napríklad, či sa niektorý z rodičov nevzdal príjmu bez dôležitého dôvodu, prípadne, či na seba neberie neprimerané majetkové riziká. Podľa súdu prvej inštancie výkon trestu odňatia slobody za trestný čin zanedbania povinnej výživy nemôže byť pre odsúdeného rodiča výhodou, teda nie je dôvodom na zníženie výšky výživného. Túto situáciu si otec maloletých detí zaviniel sám páchaním úmyselnej trestnej činnosti (opakovane). Ani v období, keď nebol vo výkone trestu, neplnil vyživovaciu povinnosť. Preto návrh otca zamietol. O trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 52 CMP). Žiaden z účastníkov nenavrhol, aby súd rozhodol o náhrade trov konania.

3. Proti citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie otec, ktorý namietal, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. Poukázal na to, že matke ostáva mesačne minimálne 886,- eur, po odrátaní nevyhnutných výdavkov minimálne 802,67 eur. Uviedol tiež, že vo

výkone trestu má čistú pracovnú odmenu 85,48 eur priemerne za mesiac a jeho náklady na výživné sú minimálne 320,- eur mesačne. Každým mesiacom sa zadlžuje na výživnom v sume 234,52 eur. Stotožňuje sa s tým, že výkon trestu nie je zákonný dôvod na zníženie výživného, ale schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča áno. Poukázal na to, že jeho aktuálne pomery, schopnosti a možnosti nie sú ani zďaleka také, aby si mohol dovoliť platiť výživné, ktoré 3-násobne prevyšuje jeho príjem. Navrhol znížiť výšku výživného.

4. K podanému odvolaniu sa vyjadrila matka prostredníctvom právneho zástupcu v tom zmysle, že prvostupňový súd správne zistil a vyhodnotil predmetnú vec tak po skutkovej stránke, ako aj po stránke právnej, vyporiadal sa so všetkými skutočnosťami, ktoré majú podstatný vplyv na rozhodnutie, pričom je zrejmé, ako vec právne posúdil a ktoré zákonné ustanovenia použil. V odvolaní poukázal na rovnaké skutočnosti, na ktoré poukazoval v samotnom konaní, pričom jeho argumentácia je účelová s cieľom vyhnúť sa zodpovednosti. Navrhla potvrdiť rozsudok.

5. Kolízny opatrovník sa vyjadril k podanému odvolaniu tak, že od posledného určenia výživného vzrástli potreby maloletých detí, a preto sa stotožňuje s rozsudkom.

6. Matka sa vyjadrila k vyjadreniu kolízneho opatrovníka tak, že sa s jeho názorom plne stotožňuje.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 65 C. m. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania napadnutý rozsudok potvrdil v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C. s. p. v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 C. m. p.

8. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

9. Pre úplnosť odvolací súd k odvolacím dôvodom uvádza, že dôkazy hodnotí súd prvej inštancie podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 C. s. p.). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov.

10. Námietku otca ohľadne posúdenia jeho schopností, možností, majetkových pomerov v súvislosti so schopnosťou platiť výživné, ktoré 3-násobne prevyšuje jeho príjem, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť, ale vychádza sa z individuálnych schopností, možností, majetkových pomerov každého z nich, pričom okolnosťou tvoriacou v súhrne celkové majetkové pomery povinného, teda otca sú aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, náhrady škody). Aj tu treba vychádzať z priority vyživovacej povinnosti a posudzovať ich z hľadiska potenciality. Zadlženie povinného, ktoré nie je nevyhnutné, z tohto hľadiska znamená, že na ne súd pri ustálení majetkových pomerov nebude prihliadať. Aplikačná prax požaduje neprihliadať ani na dlhy vzniknuté z trestnej činnosti, prípadne z nečestného konania, ktorého dôsledky by sa nemali prenášať na oprávnených, teda maloleté deti. Neprihliada sa ani na náhradu škody, na ktorú bol povinný zaviazaný v trestnom konaní na základe úmyselnej trestnej činnosti. Z hľadiska posúdenia individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov je potrebné prihliadať aj z hľadiska kritérií potenciality príjmov (§ 75 Zákona o rodine). Z fiktívnej sumy súd vychádza aj pri posudzovaní prípadného výkonu trestu odňatia slobody za trestný čin zanedbania povinnej výživy a inej úmyselnej trestnej činnosti, t. j. zo sumy možných zárobkov tak, ako tomu bolo aj v danom prípade.

11. Odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré

na prejednávany prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa prvostupňový súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Nakoľko odvolacie dôvody odvolateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (pokiaľ majú vplyv na vecnú správnosť v rozhodnutí vo veci samej), tento potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

12. Odvolací súd potvrdil aj súvisiaci výrok o trovách konania súdu prvej inštancie, keďže tento vykazuje vecnú správnosť.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 C. m. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)